

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လါဖျါတြုၤအါရံၤ ၁၅ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် / KHRG လံာ်ကတြုၤနီၣ်ဂံၢ်-20-167-II

တီအူကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ: တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါလၢ အကထိၣ်သးဖဲ နီၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, လါအီကူး ၂၀၂၀နံၣ်

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါဖဲ တၢ်ကထိၣ်သးလၢ တ---သဝိ, က---ကရူၤ, နီၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအီကူး ၁၅သီ, ၂၀၂၀နံၣ်န့ၣ် သဝိဖိတဂၤ အဟဲန့ၣ်လီၤရူၤသ့ၣ်လၢ ဟံၣ်မုၢ်အသးနံၣ်အိၣ် ၇၅နံၣ်တဂၤ အဟံၣ်ပုၤလၢ မုၢ်နၤခိၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီး ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါအီၤန့ၣ်လီၤ. ဒုသဝိပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်ဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝိလၢတၢ်ကထိၣ်သးအံၤအဖိခိၣ်ဒီး လၢခံသဝိပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ဆုၤခိတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ်ကညီဒိကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဒိကလုာ်ပၤကီၢ်သးတဖၣ်ဖိၣ်န့ၣ်ပဲ ပုၤမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်တၢ်ပျၢ်ကွဲာ်အီၤ ခိဖျါတၢ်အုၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ် တအိၣ်လၢလၢပုၤပုၤဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပျၢ်လီၤကွဲာ်ပုၤကမၣ်တၢ်အံၤအယီၤ ကထိၣ်ဝဲတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤအဂီၢ် မုၢ်လၢပုၤမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ မ့ၤမၤကၣ်အီၤဒီးမၤပယုၤအီၤဆူၣ်ညါအဂီၢ် ကထိၣ်သးသ့အယီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အံၤ တဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်သးသဟီၣ်ဂံၢ်ဘါ တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ဒ်သိးကလဲၤ ခိဖျါမၤနၤကွဲာ်ဝဲ သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်မုၢ်လီၤအဂီၢ် နီတဘျီဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.¹

(၁)တပတီၢ်-တၢ်ကထိၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကထိၣ်သးအကလုာ်	တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါ
တၢ်ကထိၣ်သးမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီ	လါအီကူး ၁၅ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်
တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲ (သဝိ, ကရူၤ, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရ့ၣ်)	တ---သဝိ, က---ကရူၤ, နီၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရ့ၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ	
မံၤ	နီၣ်လ---
သးနံၣ်	၇၅ နံၣ်
မုၢ်/ခွါ	မုၢ်
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိယီဖိ အိၣ်	မုၢ်ကမဲ

¹တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤ ဖဲလါခိၣ်ဖဲဘၣ် ၂၀၂၀ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၤကဝိပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲတီအူကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၤ KHRG လၢကမၤနီၣ် မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဖဲလီၤကဝိပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤ လၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအါထီၣ်အီၤ ဖဲပနီကဝိပုၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

/တအိန်	
တင်္ဂါတင်္ဂါ	ခရိုင်ဖိ
အိန်ဆိးနူသဝီ	တ---သဝီ

ပုလဲအမဲအပယွဲတင်္ဂါအဂျီ		
မံ	လီလဲ	အိန်ဆိးလီကျဲ
တသ့ညါ	တသ့ညါ	တ---သဝီ, က---ကရူ၂, ဒိန်ဖးခိန်ကီဆိန်, တီအူကီရဲ၂

(၂)ပတီတပတီ-တင်္ဂါတင်္ဂါအကံအစီ

၁. ရှဲပုးပုးနဟံးန့တင်္ဂါထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.
 ကညီဂံဝီခွဲးယၢ်ကရူ၂ (KHRG) မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီး ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖဲ လါဖဲးပထုဘၣ် ၅ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလဲဟ့ၣ်တင်္ဂါအံၤတဂၤစုၣ်စုၣ်သ့ညါ တင်္ဂါအံၤအမ့ၢ်အတီလါကျဲၣ်လဲၣ်.
 ပုၤဟ့ၣ်တင်္ဂါကစီၣ် (ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်) အံၤ လဲၤခီဖျိဘၣ်ဝဲတင်္ဂါအံၤလဲၤ အနီၢ်ကစၢ်ဒဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီတပတီ-ဟံးဖျါတင်္ဂါထီၣ်သးအဂျီလဲၤလဲၤပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံးဖျါတင်္ဂါထီၣ်သးအဂျီလဲၤလဲၤပုၤပုၤတက့ၢ်.

ဖဲလါအီကူး ၁၂ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် ဂီၤခီ ၁၂န့ၣ်ရံၣ်ဒီး၁န့ၣ်ရံၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ် သဝီဖိတဂၤ ဟဲန့ၣ်လီၤခူသ့ညါဆူ နီၢ်လ--- လါအမ့ၢ်မုၢ်ကဲလဲၤအသးနံၣ်အိၣ် ၇၅ နံၣ်တဂၤ အဟံၣ်ဖဲ တ---သဝီ, က---ကရူ၂, ဒိန်ဖး ခိန်ကီဆိန်ဒီး ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီတပါအီၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤ ဟံးဖျါထီၣ်က့ၤ တင်္ဂါထီၣ်သးအံၤ ဆူ KHRG အိၣ်ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ. “အဝဲဟဲထီၣ် လါ ဖုၤဒါတၢ်ပုၤဟံးအပုၤတပုၤ. (...) ယဂုၢ်ကျဲးစးကွၢ်ထံအမဲာ်ဘၣ်ဆၣ် အတဟံးဖျါအမဲာ်ဘၣ်. (တၢ်ခံးအ ဃီဒီး အဝဲယုကွၢ်ဝဲ မ့ၢ်ဘံး(ဒးမံ) တဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ). ယန့ၣ်ဟူအကလုာ်. (...) အဝဲဖိၣ်တၢ်ဟံးယုဒီး ကးဘၢယကီၢ်ပုၤဒီး အစုန့ၣ်လီၤ. ယဘူးကသံညါ. ယကိးပသုဒီးယုတၢ်မၤစၢၤ, ဘၣ်ဆၣ် အဝဲကးဘၢဝဲယ ကီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘူးထီၣ်လါဖးဖိမုၢ်လံအယိ ပုၤမံလါလံ. အယိ, ယမ့ၢ်ကိးပသုထီၣ်ဖးဒိၣ်ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ် တမ့ၢ်လါ သဝီဖိတဖၣ် ကန့ၢ်ဟူယၤလၢဘၣ်.”

တုၤမုၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်ဒီး နီၢ်လ--- ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးဒီးဆိမိၣ်တယာ်ဝဲလါ ပုၤမၤကမ့ၢ်တၢ်တဂၤအံၤ ကမ့ၢ်ဝဲပိာ် ခွါသးစၢ်တဂၤလါ အဟဲအီညီၣ်န့ၣ်ထံၣ်ခါဒီးအိၣ်သဘျုၣ်လါဟံၣ်ပုၤတဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲဒ်အံၤ, “တင်္ဂါထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, အ(ပိာ်ခွါသးစၢ်တဂၤအံၤ) တဟဲလါယဟံၣ်လါဘၣ်. ယသ့ၣ်ညါတဘျီ ဃီ (လါအဝဲမ့ၢ် ပုၤမၤကမ့ၢ်တၢ်)န့ၣ်လီၤ. (...) အဝဲကိးယၤလါ ဖံဖံထီၣ်လီၤ. စးထီၣ်တင်္ဂါထီၣ်သးအံၤ ဝံၤန့ၣ် အကိးယၤ လါဖံဖံ တဘျုၣ်လါဘၣ်. ယဆိမိၣ်ဒု ကဘၣ်မ့ၢ်အီၤလီၤ. ဘၣ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ် ပုၤအါဂါတဲ အဂျီ လါအဝဲမၤကမ့ၢ်တၢ် လါအတဖိးဒီးသးစး ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.”

အဆိကတၢ် အဝဲလဲၤတီၣ်ထီၣ်ဝဲတင်္ဂါအံၤဆူ သဝီတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ခိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝံၤဒီး လါခံအဝဲလဲၤတီၣ်ဖျါ ထီၣ်စ့ၢ်ကိး တင်္ဂါအံၤဆူသဝီသးပုၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤအံၤအါလဲၤဝဲလါ ကယုသ့ၣ်ညါဝဲတင်္ဂါ အံၤ (KHRG တဒီးန့ၣ်ဘၣ် မုၢ်နံၤမုၢ်သီလီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်)န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤကိးထံၣ်ဒီး သံကွၢ်သမံသမိး

ဝဲ ပှတူာ်ဘၣ်တၢ်ဒီးပှမၤကမၣ်တၢ်ခံဂၤလၢ် လၢတၢ်လီၤ လီၤဆီလိာ် သးအလီၤအခါ, မၤနီၣ်မၤယါစ့ၢ်ကိး တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟ်ဖျါဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲတၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါ နီၣ်လ ---ဂ့ၢ်ဝီအံၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သဝီသးပှၤဒုးကနၣ်ဝဲ နီၣ်လ--- လၢ ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအကလုာ် လၢ အဖိၣ်ယာ်ဝဲလၢတၢ်ကလုာ်ဒၤပှတယုာ်အံၤန့ၣ်လီၤ. နီၣ်လ---အံၤ တီၢ်နီၣ်ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ အက လုာ်ဘၣ်အယီၤ စံးဝဲလၢတၢ်ကလုာ်ဝဲအံၤမ့ၢ်ပှမၤကမၣ်တၢ်အကလုာ်န့ၣ်လီၤ. သဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် သံကွၢ်သံဒီးဝဲ ကရူၢ်ခိၣ်လၢ မ့ၢ်အကဘၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ်ညါ (ပှဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢတၢ်ဖိခိၣ်တဖၣ်) ဒီးအဝဲ (ကရူၢ် ခိၣ်) စံးဆာဝဲလၢ “သုမ့ၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ်ညါန့ၣ်, တဲဘၣ်ယၤ (ဒုးသ့ၣ်ညါ)စ့ၢ်.”

ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ နၢ်ဟူလၢဒုသဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ဆှာခိတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် ကရူၢ်ခိၣ်အိၣ်ဝံၤအလီၤခံ လဲၤယီၤ ဝဲဆူၣ် သဝီသးပှၤအဟံၣ်မဲာ်ညါ စိာ်ယုာ်ဝဲဒီးယဲာ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. (KHRG တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ မ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလီၤတံာ် လီၤဆဲးဘၣ်). ဝဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် သဝီသးပှၤဒီးအဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ် တအိၣ်လၢဟံၣ်နီတဂၤဘၣ်. လၢခံသဝီ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤကဝီယာ်ဝဲပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤန့ၣ် တုၤအပါ ဟဲတုၤလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၤဒီး က့ၤကိး က့ၤအီၤဆူၣ်အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝံၤအလီၤခံ သဝီသးပှၤ လဲၤကိးဝဲအမါဒီးအဖိတဖၣ်ဆူၣ် သဝီ အဂၤတဖျါၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပှၤ တအိၣ်လၢသဝီပှတဘၣ်အယီၤ သဝီသးပှၤခိၣ်ခံကိးထံၣ်ဝဲ လီၤကဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ဒ်သိးကဆၢတဲာ် ဝဲ မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကြးဟ်ဖျါဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် ကီၢ်ပယီၤပၤကီၢ်သုး မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်ကွဲးစၢၣ်ထီ (ကညီဒီကလုာ်စၢ ဖိၣ်ကရၢ KNU ပဒိၣ်)အအိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဆၢတဲာ်ဝဲလၢ ကတီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် KNU ပှ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အယီၤပဒိၣ်ကွဲးစၢၣ်ထီဟဲတုၤဝဲလၢသဝီပှ ဝဲလၢစံးပထုဘၣ် ၄ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် လၢကယီထံသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ် ကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢပၤကီၢ် သုးတဖၣ် ဖိၣ်န့ၢ်ဝဲ ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤဝဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤ ပှတူာ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤ မ့ၢ်လၢဝဲလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်တီတၢ်တြီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် အဝဲ ဘၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤထီၣ်ဘိလၢ ပှမၤကမၣ်တၢ်အံၤ ကက့ၤမၤကၣ်ဘၣ်ဖုးအီၤန့ၣ်လီၤ. “ဖဲတၢ် ကဲထီၣ်သးအခါ အတဲယၤလၢ အကဟဲတဘျီဒီး. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၤခံ ယမံလၢယဟံၣ်ပှတဂၤ တဘျီလၢဘၣ်. ယတူာ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်လၢယဂီၢ်လၢဘၣ်လီၤ.” ပှတူာ်ဘၣ်တၢ် တဂၤအံၤ တဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်နီၣ်သးဂံၢ်ဘါတၢ်မၤစၢၤ ဒ်သိးကလဲၤခိဖျါမၤနၢၤကွံာ်ဝဲ အတၢ်တူာ်ဘၣ် သးခိၣ် မ့ၢ်လီၤတဖၣ်အံၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချးလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအဘျီဝဲအံၤဒီးဘၣ်န့ၣ် နီၣ်လ--- လဲၤခိဖျါတုာ်ဘၣ်ဝဲ သ့ၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်မၤပယုဲ လၢအပူၤကွံာ်ဝံၤတဘျီလံန့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွံာ် ဝဲအအိၣ်လၢအဝဲအသဝီအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးစံၣ် ဖျိုးတဂၤဖိၣ်ဆူၣ်တုာ်ဘၣ်အီၤတဘျီလံန့ၣ်လီၤ. (အဝဲတနီၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးမ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလၢဘၣ်, ဘၣ် ဆၣ် အတဲဘၣ် KHRG လၢ အဝဲအိၣ်တုာ်ဝဲဝဲန့ၣ် ဝဲၣ၅၆ တုၤ ၁၉၉၇ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ). လၢခံဂၤကီၢ်သုးခိၣ် ဖိၣ်န့ၢ် ပယီၤသုးဖိစံၣ်ဖျိုးတဂၤအံၤဒီး က့ၤကိးအီၤဆူၣ်သဝီပှဝံၤ ပှဒဲအမဲာ်တုၤအသ့ၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. သနာ် က့ ဂ့ၢ်ဝီဝဲအံၤဖျါလၢ တၢ်တီတၢ်တြီၢ်လၢပှတူာ်ဘၣ်တၢ်အဂီၢ်တအိၣ်ဘၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီ ဆူ ညါအိၣ်တအိၣ်န့ၣ် ပှတူာ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤ တသ့ၣ်ညါထွဲဝဲလၢဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

ဝဲလၢဖုၤတြုၤအါရံၤ ၁၂ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်, KHRG ဖျါပှပှထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိတဂၤ ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကညီ ဒီကလုာ်ပၤကီၢ်သုးတဖၣ် ပျာ်ကွံာ်ဝဲဒၣ် ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤဝဲလၢဒိၣ်စဲဘၣ်အပူၤ (KHRG တဒီးန့ၢ် ဘၣ် မ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလီၤတံာ်လီၤဆဲးဘၣ်) ခိဖျါတၢ်အုၣ်သးတအိၣ်လၢပှဘၣ်ဒီးပှထံၣ်ထွဲတၢ်တအိၣ် ဘၣ်အယီ န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤပှမၤကမၣ်တၢ်ဟဲက့ၤအိၣ်လၢသဝီပှအယီၤ ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢ ပှတူာ်ဘၣ်တၢ် တဂၤအံၤအဂီၢ် မ့ၢ်လၢဆူၣ်ညါန့ၣ် ပှမၤကမၣ်တၢ်တဂၤအံၤ မ့ၢ်မၤကၣ်က့ၤဒီးမၤပယုဲအီၤသုးအယီၤန့ၣ်လီၤ.

(၄)ပတိတ်ပတိတ်-တၢ်ယုၤန့ၢ်အခဲး

မ့ၢ်ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤဒါ, ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၤလဲၣ်.

ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၢအံၤ ဟ့ၣ် KHRG အခဲးလၢ ကသုတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညိၣ်ဂီၤခွဲးယၢ်ကရၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိာ်

ကညိၣ်ဂီၤခွဲးယၢ်ကရၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျၤတဖု လၢအၢ်လီၤမၤတၢ်လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပှၤဂီၤခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကိာ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤပူၤသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤပတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ နီၣ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤကမျၢ်တဖၣ် အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိ ဒီးအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.